

grenzenlose Natur...
Határtalan természet...
naturpark
- Irottkő - Geschriebenstein

Kalauz

Írott-kő Natúrpark

Köszöntő!

Határtalan természet, ezeréves kultúra

25 éve alakult meg az Írott-kő Natúrpark, mely 2009-ben elnyerte az Európai Bizottság „Kiváló Európai Desztinációk”, vagyis „Magyarország legjobban fejlődő ökoturisztikai desztinációja” címet.

Nem egy nap, de egy hét is kevés a Natúrpark felfedezésére, ahol félezerrel is több természeti, kulturális és történelmi látnivaló, gyalog és kerékpáros túraútvonal, helyi ízek, termékek, valamint programok sora várja a látogatókat. Ez a gazdag helyi kínálat nem jöhetett volna létre az örökségét, természeti környezetét és hagyományait óvó helyi közösségek nélkül.

Ismerd meg te is az Írott-kő Natúrparkot!

Az Írott-kő-Geschriebenstein Natúrpark országhatáron átnyúló natúrpark, ahol a közös célok egyesítették a száz éve határral szétválasztott hajdani Kőszegi járás településeit. Az Írott-kő Natúrparkért Egyesület az osztrák Naturpark Geschriebenstein-nel

25 éve dolgozik azon, hogy a natúrpark területén található természeti, kulturális és történelmi értékeket megőrizzünk és közkinccsá tegyük.

Az ide látogató több évezredes történelem nyomain kalandozhat a natúrparkban, hiszen itt található Közép-Európa egyik legismertebb régészeti lelőhelye,

Tudod-e?

A natúrparkok olyan természeti tájakat ölelnek fel, amelyek különösen alkalmasak pihenésre, és ahol természeti élményekkel gazdagodhatunk.

A „natúrpark” nem védelmi kategória, hanem egy minősítés, amit a természetvédelmi- vagy tájvédelmi területekhez kapcsolódóan kaptunk: az itt élők együttműködésének megbecsülésére, és a térség velünk közös fejlődésére.

a velemi Szent Vid hegyen, amely a bronzkortól kezdve a vaskoron és Árpád-koron át, a mai napig használt szakra-lis hely. Várak és várromok sorát járhatjuk végig, bepillantva a különböző történelmi korokba, kezdve Kőszeg mai is élő és lüktető középkori vár-városával, amelyet Magyarország ékszerdobozának is neveznek.

Néprajzi értékek kiállításai mentén ismerhetjük meg a térség évszázadok óta háromnyelvű (magyar-német-horvát) lakosságának hajdani mindennapjait. Rendezvények és kulturális programok várnak, felejthetetlené téve az itt eltöltött időt.

Ha túrabakancsot húzunk, a változatos táj gazdag természeti kincseivel ismerkedhetünk meg. A csúcsokkal kísért hegygerinc, a különleges „kalapos” sziklák, mély, szurdokszerű patak völgyek, szőlővidékek és a patakok áradásai által formált sító változatos tájait behálózzák a turista és kerékpáros útvonalak. Indulj el egy úton... és fedezd fel a csodákat!

A legenda szerint a királyok asztalára került kőszegi bor története a római időkig nyúlik vissza, de Kőszeg térsége hivatalosan ma is a Soproni Borvidék része, a szomszédos Vas-heggyel együtt. Számos borász tart hangulatos borkóstolókat a szőlőheggyel rendelkező településeken. Emellett a natúrparki helyi termelőknél más ízek is várnak, lehet kóstolni gesztenyés finomságokat, helyi szörpöket, mézeket és még sorolhatnánk.

Tudj meg többet az Írott-kő Natúrparkról! Csatlakozz az Írott-kő Natúrparkért Egyesület kezdeményezéseihez, akcióihoz, vegyél részt rendezvényeinken! További információ:

www.naturpark.hu

Kőszeg és Írott-kő Natúrpark kirándulástervező:
www.kirandulastervezo.koszeg.hu

grenzenlose Natur...

Határtalan természet...

naturpark
-Írott-kő- Geschriebenstein

Jurisics vár | Kőszeg

Kalaposkő | Bozsok

Írott-kő Natúrparkért Egyesület

25 év tevékenységei, eredményei röviden...

Ökoturizmus fejlesztése

- Kitáblázott kerékpárút létrehozása
- Túraútvonalak kijelölése, karbantartása, információs táblarendszer kiépítése
- Tanösvények létesítése, fenntartása
- Források felújítása, tisztítása, újfoglalása
- Pihenőhelyek kialakítása
- Tematikus túraútvonalak kialakítása, helyi túrazmogalom indítása

Partneri együttműködések

- Együttműködés a burgenlandi és a 2005 óta sorra alakult magyarországi natúrparkokkal és a Naturpark Geschriebensteinnel
- együttműködés a helyi civil szervezetekkel, szolgáltatókkal és önkormányzatokkal

Információs szolgálat

- Tourinform iroda – látogatópont és ajándékbolt működtetése
- Információs pontok fenntartása
- Natúrpark hírlevél
- Írott-kő-Geschriebenstein Natúrpark Turistakártya

Turisztikai Desztináció Menedzsment

- Turisztikai fórumok szervezése
- Marketing tevékenység (kiadványok, térképek megjelentetése, honlap (www.naturpark.hu és www.koszeg.hu turisztikai oldal) működtetése
- Turisztikai vonzerőleltár online adatbázisának folyamatos frissítése
- Turisztikai szolgáltatások kínálatának bővítése

Környezeti nevelés, szemléletformálás, társadalmi akciók

- szemléletformáló kiadványok megjelentetése, rendezvények szervezése
- Zöld Jeles Napok megünneplése az oktatási intézmények bevonásával
- Natúrpark vetélkedő szervezése
- Környezetvédelmi és tisztasági akciók szervezése
- Gyümölcsész program

Helyi termékek

- A natúrpark területén élő kézművesek, őstermelők támogatása, piacra juttatásának elősegítése, termékeik ismertségének és elismertségének növelése
- Helyi termékekre épülő rendezvények szervezése

Programszervezés

- éves rendezvénynaptár, programajánlók megjelentetése

Munkatársaink fáradhatatlan munkája mellett évente átlagosan **1300 önkéntes munkóra**

Környezettudatosság

avagy ismerjük meg és óvjuk meg együtt értékeinket!

„Miénk itt a Rét!”

A Kőszegi Alsó-rét természeti környezetében mintegy félezer óvodásnak, iskolásnak, valamint családoknak szerez élményt évről évre. Interaktív feladatok segítségével bolyonghatnak a látogatók a természet világában. Az Írott-kő Natúrparkért Egyesület és az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság közös programja.

Vidd haza a szemetedet!

A Kőszegi-hegység természeti területein nem találkozhatsz szemetes kukákkal. Alapelvünk az, hogy amit magunkkal vittünk, hozzuk is haza az erdőből. A Szombathelyi Erdészeti Zrt. az Okmányos parkolóban földbe süllyesztett szelektív gyűjtőtartályokkal segíti az erdőlátogatókat a hulladék tudatos elhelyezésében. Az erdészet segítségével natúrparki önkéntes akciókkal rendszeresen hulladékmentesítjük a védett területeket.

PUREGREEN – „Tisztazöld”

Projektünk segítségével 2021-ben először zero waste (hulladékmentes) Hétforrás Pikniket szerveztünk. Az étkezésekhez biztosított tartós eszközök a natúrpark területén szervezett rendezvényekhez is kölcsönözhetőek – ezzel is hozzájárulva a kevesebb hulladéktermeléshez. Tudatosító akcióinkhoz a turisták is csatlakozhatnak! Látogass el szemléletformáló blogunkra: tisztazold.naturpark.hu

Gyümölcsészet

Vérbélű körte, ökörvér alma, fehér cseresznye, pisztráng körte, nagyasszony alma... Gyümölcsészet szemléletformáló programunk keretében célunk összegyűjteni a natúrpark lakossága által ismert régi gyümölcs tájfajtaikat, hogy az öreg fák jegyzésére kerüljenek szaporító-alanyként, majd vesszőik fiatal oltványként elültetésre kerüljenek a térségben. Ezzel biztosítjuk a génmegőrzést és a helyi tájfajtaik továbbélését.

Tourinform

Turisztikai látogatópont Kőszegen

Tourinform – Turisztikai Látogatópont és kirándulási kiindulópont

A személyes ügyfélszolgálat mellett – interaktív formában is rácsodálkozhat a látogató Kőszeg városának és az Írott-kő Natúrpark területének megannyi csodájára.

Terepasztal

A terepasztal egyik oldalán az Írott-kő Natúrpark, a másik oldalán Kőszeg érdekességeit, látványosságait, gyalogos és kerékpáros útvonalait, szállás- és vendéglátóhelyeit, valamint a borvidék szőlőtermő területeit és borászatait fedezhetjük fel.

Kiállítószekrény

Kiállítószekrényben tematikus információt találhatunk a natúrpark területéről, melyekhez interaktív játékeszközök kapcsolódnak – nem csak – gyerekek számára.

Évente
közel 10.000
Tourinform
látogató

Kirándulástervező

Online szoftver segítségével félezer összegyűjtött látnivaló és túralehetőség közül választva tervezheted meg a natúrparki üdüléssel programjait – akár a Tourinformban, akár online. A tervet elküldheted magadnak saját e-mail címre és később módosíthatod is, ha szükséges. A tervező elérhető az alábbi elérhetőségen:
www.kirandulastervezo.koszeg.hu

Kezedben Kőszeg és az Írott-kő Natúrpark

Kőszegi séták mobilapplikáció

Az Írott-kő Natúrpark éke Kőszeg, Magyarország egyik leghangulatosabb kisvárosa, egyedülálló történelmi belvárossal.

Ebben az ékszerdobozban mindig van valami, amiért érdemes benézni. Középkori házakkal tarkított, felújított terei, rengeteg látnivalót és érdekességet kínálnak az idelátogatók turistáknak.

Mobil applikációkban hangos vezetéssel ellátott tematikus kőszegi séták, sőt natúrparki kerékpártúra is található. Az app segítségével térképen követheted az útvonalat, miközben idegenvezető minden állomáson megszólal a zsebedben és tájékoztatást ad a látnivalókról.

Natúrparki túrák

Élmény és csodálatos panoráma vár!

A korábban teljesen elzárt határterület különleges szépségű tájain ma már határtalanul barangolhatunk. **Több mint 500 km jelzett túraútvonal** várja a látogatókat a határ mindkét oldalán, hogy felfedezzessük a természeti táj érdekességeit és az egyedülálló kultúrtájat!

Az Országos Kéktúra kezdőpontja az Írott-kő csúcs, de itt vezet a vasfüggöny mentén a zöld túraútvonal, a rövidebb sárga hegyaljai körtúra, vagy az Írott-kő Natúrpark piros túrája a Szombathelyi Kámoni arborétumtól a Csepregi Boldogasszony-ig. **Tematikus tanösvények** mutatják be a térség érdekességeit. A natúrpark területét emellett közép-európai záradékútvonalak is érintik, mint a Mária út, vagy a Szent Márton út.

Legyél Te is az Írott-kő Natúrpark alpannonia® túrázója!

Az évszázados túrautak mellett 2021-ben új túramozgalom indult az Írott-kő Natúrparkban: **alpannonia® light néven 12 könnyű túrárkört, alpannonia® hard néven 10 nagyobb túrárkört** találsz.

A fél- vagy egynapos körtúrák élménydús programot kínálnak minden korosztálynak! A túrárkhoz túraútlevelel kérhető a Tourinformban vagy a szálláshelyeken.

A könnyű alpannonia® light körtúrákat gyerekeknek és idősebbeknek is ajánljuk! A javasolt kezdőpontokat elérheted tömegközlekedéssel. A körtúrák tábláin térképpel, segítő útmutatással, humorral és lélekemelő idézetekkel, valamint tudományos érdekességekkel kísérjük utadat...

Ha mind a 12 light túrárkört, vagy mind a 10 hard túrárkört végigjártad, és a rovarhotel igazolópontokon választottál a kérdésekre, kérd a hátszákktéttkódat a Tourinformban.

Talán hihetetlen, de körtúráid során találkozhatasz egy a Gyűrűk urából ismert igazi fa „ent”-tel, selymesen csillogó palás kőzetekkel, valódi mohaszőnyeggel, a vasfüggöny nyomaival, muflonokkal, közel 2 méter átmérőjű hangyabollyal, különféle faóriásokkal, kisebb barlangokkal, tavakkal, és ezernyi más apró csodával...

Különleges fa „ent”!

Kőszegi Kulturális Kincskereső

Játékunk kalandos városnézésre, kincsvadászatra invitálja az érdeklődőket keddtől péntekig 9-15 óráig. A játékos kincsvadászat a Tourinform irodában indul és a játékos 2-3 óra alatt helytörténeti ritkaságokat, művészettörténeti-történelmi emlékeket ismerhet meg. A Kulturális Kőszegi Kincskereső során 3 Kultipontot érint a séta, ahol helyes válasz ellenében a további feladatokat megkaphatod. A kincskereső végeztével mindhárom versenylap leadásával a Tourinform irodában azonnal értékeljük a játékot, ahol emléklapot, kitűzött kapnak a kincskereső. A részvétel ingyenes!

Gesztenye- és szőlőszüret

Gesztenye és szüreti napok a Natúrparkban:

szeptemberben a szőlőérés hozza el a szüretet a Hegyaljára, Csepregre, Lukácsházára és Gencsapátiba is! Október elején rendezik a messze földön híres Velemi Gesztenyeünnep gasztronómiai és kulturális rendezvényt, de gesztenyeünnep vár Cákon is. Az őszi bakancsosok főszezonja! Vezetett- és teljesítménytúrák mellett, az alpannonia körtúra-mozgalom is csábít. **Natúrpark Ízei - Orsolya napi vásár** gasztronómiai fesztivál és kézműves vásár, melyen október végén megtelik Kőszeg városa. **Királyi városnapok** a 700 éves Kőszegen.

Nyári kalandok

Kőszeg és a Natúrpark minden napra friss kaland: Pösei Sárkányvadászat, Bozsoki Kalapos Napok és Dalos Találkozó, Horvátzsidányban Szent Iván éji lampionos felvonulás, Cákon Zenélő udvar, Csepregen **Palacsinta fesztivál**, Peresznyén „Lepnja és renovica” lepénynap, Pusztacsón a Vas megye szerte ismert **Malacfesztivál**, Kőszegen **Ostromnapok**, Főtéri zenés esték és hangzó város kiskoncertek, valamint a **Kőszegi Várszínház** várja a nyaralókat. Utazhatunk a Kőszegi kisvonattal.

Erdei kalandok csábítanak az erdőbe: Hétforrás piknik, Erdei találka, Tömördi Madárvárta.

Advent a Natúrparkban:

Kőszeg az alpesi kisvárosok hangulatával, kézművesek portékáival és forraltborral vár az adventi hétvégeken. Gencsapátiban Nemzetközi Betlehemes Találkozót, Csepregen bortúrát és lovashintőzást szerveznek. A farsangi szezonban Kőszegen évszázados hagyománya van a romantikus **városi polgári bálloknak**! A kőszegi szállásadók **Téli feltöltődés** kedvezményekkel várnak! Kőszegen **farsangfaraka**, Ólmodon „Dede-Babe” szokásával búcsúznak a téltől. Különleges program a Kőszegi Pálinka-fesztivál és kihagyhatatlan a Lukácsházi Pincés Kemencés **Böllerverseny** disznótoros finomságokkal.

Téli feltöltődés

Egész évben vár az Írott kő Natúrpark!

Kőszeg rejtett kincsei, ritkán látogatható házai, tornyai és természeti látnivalói kitérnek a kikelettel! A **Szőlő Jövésnek Ünnepe** ötszáz éves hagyomány, amikor az egész vidék a szőlő kihajtását, jövését figyeli és várja – borbemutatókkal, koncertekkel, túrákkal.

Csábít a május, telve apróbb-nagyobb családi és természeti programmal, köztük a „Miénk itt a Réti!” rendezvénnel, Kézműves Sörmajálissal. Pünkösdkor Gencsapátiban a Gencsi Söprű Néptáncfesztivál és Pünkösdi Fesztivál, Csepregen és Kőszeghegyalján **Nyitott Pince napok**, továbbá újra megtelik a borterasz és a Natúrparki tavaszi túrák sora vár.

Tavaszi kikelet

Szálláshelyek, vendéglátóhelyek, helyi termelők, kézművesek termékei

A számos látnivaló mellett szálláshelyek sora nyújt igazán változatos, kényelmes szállást. Itt mindenki megtalálja a számára leginkább megfelelő stílust és minőséget!

Ízeld meg a Natúrparkot! A vendéglátóhelyek változatos gasztronómia élményeket nyújtanak az idelátogatóknak: tájjellegű gesztenyes süteményeket, vasi dödöllét, autentikus környezetben felszolgált vadételeket, országos népszerűségnek örvendő kebabos sült pizsát, de akár egy mindenki kedvence csülkös babgulyást is.

Keresd natúrparki szállásadóinkat, vendéglátó helyeinket és a helyi termelők és kézművesek portékáit a honlapunkon!

www.naturpark.hu

Kőszeg-Írottkő Natúrpark turistakártya

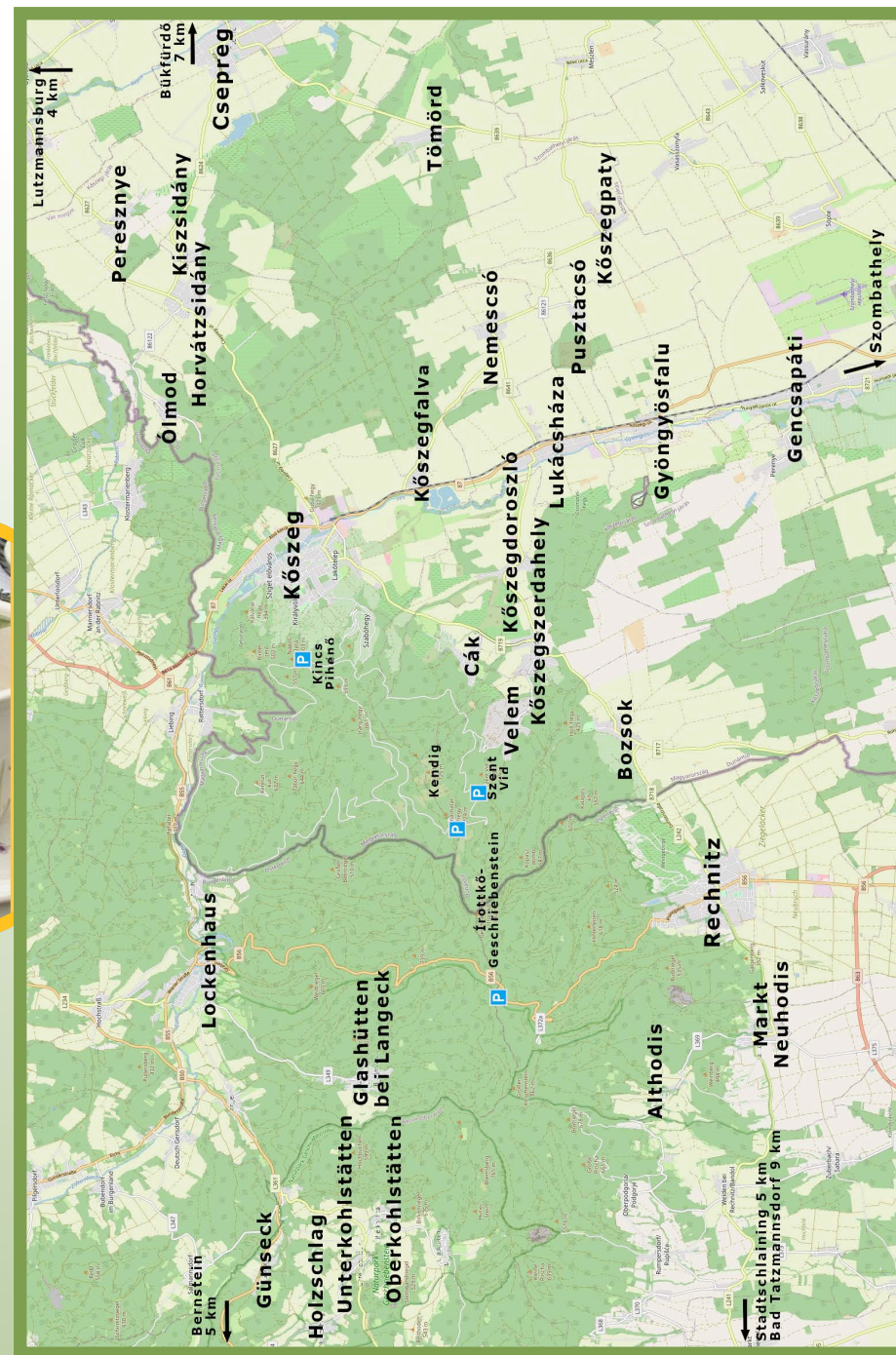

Foglalj szállást az Írottktő Natúrpark szálláshelyeinek egyikében legalább 3 éjszákára és megajándékozunk a turistakártyával, mely több mint 30 kőszegi és ausztriai szolgáltatónál biztosít jelentős kedvezményeket.

Múzeumok, vendégfogadók, pincészetek és natúrparki ajándékboltok segítenek abban, hogy jókedvűen töltsd nálunk napjaidat!

Kérd a Kőszeg – Írottkaő Natúrpark turista-kártyát natúrparki szállásadónál, vagy a kőszegi Tourinform Irodában!

A kedvezmények mellett egyedülálló kulturális és természeti értékek, valamint tisztán megőrzött vendégszeretet vár a látogatót a határon átnyúló natúrparkban.

Natúrparki gyöngyszemek!

18 település Kőszeghegyalján és a Gyöngyös-, Répce-mentén

Cák

Cák messze földön híres történelmi boronafalú, zsúpfedelű **műemléki pincesoráról**, valamint Kőszeg-hegyalja legismertebb kincséről, a szelidgesztenyéről. A halkan csilingelő Cák patak közelében egykoron kőfejtő működött, az innen bányászott építőanyag a környék számos településén felfedezhető. A borkedvelők ma is kóstolhatnak zamatos borokat a Botosokon fekvő pincészetekben, vagy számos túraútvonalon elindulhatnak.

Csepreg

A Répce-folyó menti egykori mezőváros, ma **turista útvonalairól és horgásztavairól híres**. A Csepregi Helytörténeti Múzeum büszkén őrzi a város egyre gyarapodó emléktárgyait. Szép panorámát nyújt a Csepregi-szőlőhegy, mely gondozott sétaútjaival, szép pincéivel, és főként **finom borokkal** várja a vendégeket! A városban gazdag a kulturális élet, vidám városi, szőlőhegyi és túrarendezvények sokasága hívogat Csepregre.

Kőszeg

Kétféle ember létezik hazánkban: az egyik, aki mindenképpen el akar jönni Kőszegre, a másik pedig, aki mielőbb vissza akar térni. **Magyarország egyik leghangulatosabb kisvárosa fantasztikus rendezvényekkel, egyedülálló történelmi belvárossal, bortermő szőlővidékkel, felújított terekkel rengeteg látnivalót és érdekességet kínál a látogatóknak / vár.** A város és Kőszeghegyalja szerves együttélését megtapasztalni hatalmas élmény minden turistának.

Gencsapáti

A település a római korban „Szent Márton városa”, Savaria (a mai Szombathely) „elővárosa” lehetett, napjainkban dinamikus fejlődő község. Itt található a római provincia idejéből származó oszloptöredék, a legendás Ördögkő. A falu nyugati határában a Szent Márton zarándok útvonalon (Via Sancti Martini) fekszik **Szentkút**, amely több, mint 250 éve kedvelt zarándokhely és évente két alkalommal is búcsút tartanak. Gencsapáti büszke néphagyományaira: néptáncaira és a helyi tojásfestésre.

Bozsok

A római időkben vízvezeték vitte innen a friss vizet Savaria városába. A turisták által ma is előszeretettel látogatott „**Kalapos-kövek**” a kutatások alapján őskori, kultikus helyek lehettek, ma az egyik legkedveltebb kirándulási célpont. A település történetét évszázadokon keresztül meghatározó **Sibrik család** késő reneszánsz típusú várkastélya ma kastélyszállóként funkcionál. A Kéktúra Írott Köről induló kezdőpontja is területén található.

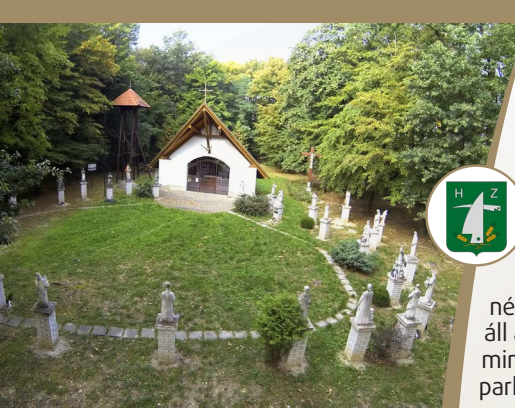

Gyöngyösfalu

A szeliden kanyargó Gyöngyös-patak mentén, öt egykori település egyesítése során létrejött község Gyöngyösfalu. **Ikonicus katolikus temploma** a Ludwig Schöne tervei szerint épített, neogótikus épület. A Pösei-hegy lábánál álló 200 éves, napjainkban is termő, védett körtefa a település különleges természeti kincse. A Pösei Sárkány Tanösvény megismerteti a település híres legendáját, valamint a Pösei szőlőhegy természeti és kulturális értékeit.

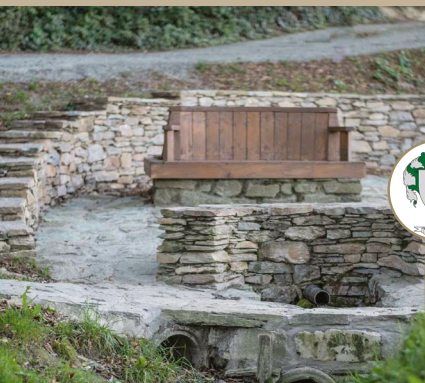

Horvátzsidány

A faluba Jurisics Miklós, Kőszeg várvédő kapitánya az 1532-es török ostrom után Ólmodhoz és Peresznyéhez hasonlóan horvátországi birtokairól horvát nemzetiségű lakosokat telepített át. Horvátzsidány tősgyökeres lakosai megőrizték horvát kultúrájukat az évszázadok folyamán. A település állandó Škoruš horvát nemzetiségi, néprajzi kiállítása látogatható. A falu feletti erdőben áll a **Peruska Mária kápolna**, búcsújáró hely, ahol több mint 20 mesterség védőszentjét megjelenítő szoborparkot is létesítettek.

Kiszsidány

A napjainkban zömében német nemzetiségű evangélikusok lakta település híres forrása, a **Kiszsidányi-forrás**, mely szépen kiépített környezetével kiváló pihenőhely a megfáradt turistának. Díszes látványosság májusban a Rhododendron Kert körülbelül 70 fajta rododendronja. A kis község összetartó lakosságának hagyományőrzése példaértékű.

Kőszegdoroszló

„Kőszeghegyalja kapujában”, Kőszegdoroszló község területén már a vaskorban éltek emberek. A **Pogány-szőlőhegyen**, mely napjainkban nagyszerű borkóstolók helyszíne, már a római korban is szőlőtermesztés folyt. Katolikus temploma középkori eredetű, a reformáció idején **evangélikus templom** is épült. Kőszegdoroszló egyediségét építészetileg a 19. századból megmaradt polgári stílusú lakóházak és a mives kapuk adják.

Kőszegpaty

A település névadó tulajdonosa a Patthy-család volt, akik a 18. század elején, mai formájában barokk kastélyt építettek a faluban. A kastély, melynek parkját hatalmas gesztenyefák teszik vonzóvá, s hol egykoron gróf Festetics Imre – a genetika úttörője – is élt, napjainkban szociális otthonként funkcionál.

Kőszegszerdahely

A község már a tatárjárás előtt is vásárhely volt, a későbbiekben pedig a környék gazdasági központja lett. A falu temploma is állt már a 14. században, mely eredetileg román stílusú volt, a torony helyén pedig a római időkben őrhely állt. Kiemelt természeti értéke az Eresztélymajorban található 120 év körüli, a magyarországi faóriások és famatuzsálemek között nyilvántartott növényóriás, az **atlaszcédrus**. A napjainkban működő termelői piac vonzó célpont a helyi ízek és kézműves termékek iránt érdeklődők számára.

Lukácsháza

A Gyöngyös-patak mentén elterülő Lukácsházára a gasztronómiai nagyrendezvények és a kemencés pincék nagyszámú látogatót csalogatnak. Az 5 település összeolvadásából létrejött községet a harangtornyok településének is nevezik. A szájhagyomány szerint a Csömötei-dombokat már a rómaiak is szőlőtermesztésre használták, de a 14-15. századtól már írásos dokumentumok is igazolják ezt. A Csömötei-hegyen ma is kóstolhatunk finom borokat, a **szőlőhegyen álló kilátóból** pedig hosszasan kémlelhető a környék.

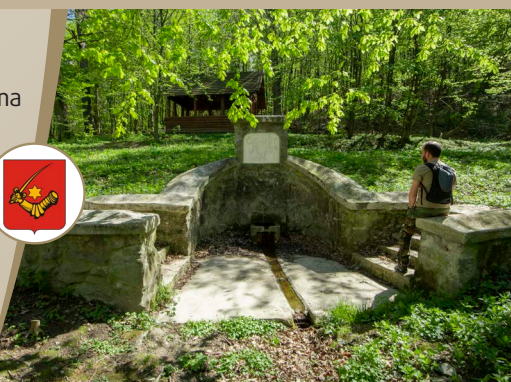
Nemescső

A település **helytörténeti kiállításán** megcsodálhatja az idelátogató az egykori falusi élet gazdag eszköztárát. A **templomban és az evangélikus egyháztörténeti gyűjtemény anyagában** az artikuláris gyűlekezet múltjával és jelenével ismerkedhetünk meg. Weöres Sándor költő nagyapja a klasszicista stílusú **Weöres kúriában** született. A község mindössze 70 éves matufenyője „ifjú” korához képest rendkívüli méretű, valószínű faóriás. A falu határában az egykori Borostyánkőút mentén kerültek elő egy 500 m²-es római útállomás maradványai.

Ólmod

A Húség Faluja! A Trianoni döntés után így ismerik ma Magyarországon Ólmodot. Végtelen csend, megkapó nyugalom jellemzi a mindennapokban. A faluba Jurisics Miklós, Kőszeg várvédő kapitánya az 1532-es török ostrom után horvátországi birtokairól horvát nemzetiségű lakosokat telepített át. A közösség ápolja kultúráját, tartja ünnepeit. A Koreni-Gyökerek-helytörténeti gyűjtemény és galéria látogatható.

Peresznye

A török ostrom után Jurisics Miklós telepítette be horvát lakosokkal. Ma már csak a lakosság fele horvát nemzetiségű, de ma is ápolja gazdag népi hagyományait. A napjainkban idősök otthonaként funkcionáló kastély középkori eredetű. Angolparkja természetvédelmi terület, jellegzetessége a kis szigettel kialakított mesterséges halastó. A tó partján áll a kb. 200 éves nyugati platán, Magyarország egyik legnagyobb platánfája.

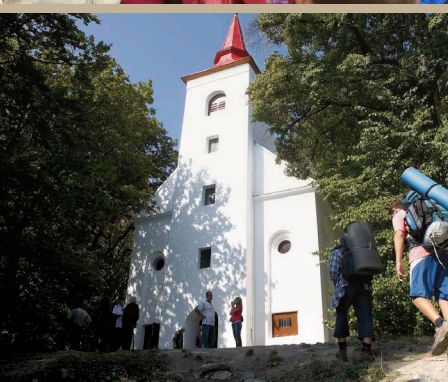
Pusztacsó

Pusztacsó széles utcás, vásárteres, gémeskutas magyar falu. A szomszédos Kőszegpatyhoz a Festeticsek által ültetett történelmi gesztenyesor vezet, Nemescsótól a 15. század végén válhatott külön. Lukácsházával a volt lőszerraktár erdeje köti össze, melynek határán a föld alatt bújnak meg az egykori római Borostyánkő út maradványai. A „Kőszegi séták” mobilalkalmazás hangos idegenvezetéssel vezet végig „Kerékpárral az ősi Borostyánkőút mentén”.

Tömörd

Az Ablánc-patak völgyében feltételezések szerint az Árpád-korban favár állt, az Ilonavár, melynek nyomai megfigyelhetők a Gradics forrás közelében. Az Országos Kéktúra útvonala is áthalad a két kastéllyal is büszkélkedhető településen. A Chernel István Madártani és Természetvédelmi Egyesület 1997-ben hozta létre a falu határában található Nagy-tó mellett a **Tömördi Madárvártat**, ahol augusztustól októberig meg lehet figyelni a madarászok munkáját a madárgyűrzést, és testközelből megismerni az itt élő és átvonuló madarakat.

Velem

A község feletti Szent Vid-hegy évezredek óta a **kultúrák hegye**: Közép-Európa egyik legjelentősebb bronzkori lelőhelye, de kelta, római és avar leletek is előkerültek itt. A **Szent Vid-kápolna** helyén már a 9. században templom állt, ma búcsújáró hely. A II. világháború utolsó hónapjaiban a menekülő Szálasi kormány a faluban őrizte a Szent Koronát. A két világháború közötti időszakban fedezték fel Velem természeti értékeit, idegenforgalma fellendült, mely ma is virágzik, számos túraútvonal várja a látogatókat.

Határtalan barangolás Látnivalók Ausztriában

Az Írott-kő-Geschriebenstein Natúrpark területének magját a Kőszegi-hegység alkotja, mely a Keleti-Alpok nyúlványa.

150 éve még Vasvármegyén belül, a Borostyánkői-hegység kőszegi hegyvonulatának nevezték. Ma a hegység 2/3 része a Várak földjéhez, a mai Burgenlandhoz, 1/3 része a mai Vas megyéhez tartozik.

A natúrpark ausztriai területe Rohonc (Rechnitz), Újhodász (MarktNeuhodis), Léka (Lockenhaus) és Alsó-szénégető (Unterkohlstätten) községek területéhez tartozik.

Burgenlandot nem véletlenül nevezik a várak földjének: Léka, Szalónak (Stadtschlaining) és Borostyánkő (Bernstein) várának meglátogatásakor kicsit visszalépünk a múltba. Az óhódási (Althodis) lombkorona tanösvény táblái a természeti értékek megismerésére vezetnek. A Rohonci Fürdőtnél a strandolás mellett a madártornyt is meglátogathatjuk. De érdekes Alsó- és Felsőszénégetőn a szénégető és mészégető kemencék világába betekinteni.

Ausztriában is számos gyalogos és kerékpáros túraútvonal várja a látogatókat.

Keressd a látnivalókat és a javasolt útvonalakat honlapunkon és a kirándulástervezőben!

1997 óta folyamatos az együttműködés az Írott-kő Natúrpark osztrák és magyar területét összefogó szervezetek között – nem csupán a turizmus, de a környezetvédelem terén is.

Lombkorona tanösvény | Althodis

Fürdő | Rechnitz

Vár | Lockenhaus

Írottkö Natúrpark dióhéjban

- Az Írottkö csúcs a Dunántúl és Burgenland legmagasabb pontja.
- Magyarország leggyűrtebb hegysége a Kőszegi-hegység.
- 3000 éves történelem nyomai – többek között a bronzkorban közép-európai központnak számító Szent Viden.
- 15 tanösvény, 500 kilométernyi jelzett turista útvonal és több, mint 100 javasolt gyalogos és kerékpáros túraajánlat.
- Számtalan forrás, tó és csobogó patak.
- Becsületkasszás árusítás.
- Magyar, német és horvát ajkú és kultúrájú közösségek együttélése.
- Római időktől fogva létező, ma is virágzó bortermelés, melyhez kapcsolódó hungarikum, hogy közel 300 éve rajzolják be a Szőlő Jövés Könyvébe a Szent György napi szőlőhajtásokat Kőszegen.
- A gesztenyefák árnyékában egyedi módon süttött gesztenye.
- A natúrpark – körülvéve gyógyvizet fürdőkkel.

Írottkö Natúrparkért Egyesület | Tourinform Kőszeg

9730 Kőszeg, Fő tér 2. ■ Tel: 94/563-120 ■ koszeg@tourinform.hu ■ www.naturpark.hu ■ www.kirandulastervezo.koszeg.hu ■ www.koszeg.hu

A kiadvány a „Múlt – Jelen – Jövő szemléletformálás az Írottkö Natúrparkban” című projekt keretében az Agrárminisztérium Zöld Forrás 2021 programból valósult meg. Felelős kiadó: Írottkö Natúrparkért Egyesület.

AGRÁRMINISZTERIUM

tourinform

Jövőkép Írottkö Natúrpark

Az ember jólétéhez nélkülözhetetlen, hogy összhangban éljen a természettel. Az Írottkö Natúrparkért Egyesület ehhez kíván hozzájárulni a jövőben is, a természeti értékek bemutatásával, a környezettudatos életmód erősítésével.

A natúrpark csodálatos környezetben fekvő települései számos értéket, „gyöngyszemet” hordoznak. Bízunk benne, hogy ezek megismerése olyan kincs, ami a jövőben is „zöld” turisztikai vonzerőt képvisel, egy fenntarthatóbb élet reményében!